

ΜΑΥΡΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΚΑΡΑΤΟΜΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΡΟΛΟΥ Α΄.

‘Η τραγική μοίρα του βασιλέως τής ‘Αγγλίας Καρόλου του Α΄. ‘Όπου οι συμπατριώται του τών πευλοῦν στούς ἐχθρούς του ἀντί 400.000 στερλινῶν. Τά τελευταία λόγια του ἄτ.χου βασιλέως. ‘Μὴν πειράζετε τὸν πέλεκου !. ‘Remember !. ‘Η ψυχραιμία μὲ τὴν ἐποίαν ἐβάδισε στὸν θάνατο, κ.λ.π.

[Εἶνε γνωστὴ ἡ τραγικὴ ἱστορία τοῦ δυστυχομένου βασιλέως τής ‘Αγγλίας Καρόλου τοῦ Α΄. ‘Όταν εἶδε πὼς τὰ ἐπαναστατικὰ στρατεύματα τοῦ Κρόμβελλ κατετρόπωσαν παντοῦ τοὺς βασιλικούς, ἀεφθῆκε γιὰ νὰ σωθῆ νὰ παραδοθῆ στοὺς συμπατριώτες του Σκότους. ‘Εγκατέλειψε, λοιπόν, τὴν ‘Οξφόρδη, μεταμφιεσμένος ὡς ὑπηρέτῃ, καὶ πῆγε σὸ Σκοτικὸν στρατόπεδο. Οἱ συμπατριῶται του ὅμως τότε ἔκαναν μιὰ πράξιν τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲ θὰ τοὺς συγχωρήσῃ ἡ ‘Ιστορία. ‘Αντὶ ἀποζημιώσεως 400.000 λιγῶν στερλινῶν ἔσπευσαν νὰ παραδώσουν τὸν αὐτοῦ βασιλεῖα στοὺς ἐχθροὺς του...

‘Απὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἄρχισαν τὰ βασανιστήρια τοῦ δυστυχομένου Καρόλου. ‘Αφοῦ ὑπέστη τὰ πάνδεινα στὴ φυλακῆν, ἐδικάσθη τέλος ἀπὸ ἐνα ἐπαναστατικὸν δικαστήριον τοῦ ὁποίου προήδρευε ὁ Κρόμβελλ, καὶ καταδικάσθη ὡς ἀποκεφάλιστος, ὡς «προδότης, τύραννος, δολοφόνος καὶ ἐχθρὸς τοῦ λαοῦ». ‘Η ἐπέλευσις ἔγινε τῆς 30 ‘Ιανουαρίου τοῦ 1649. ‘Ιδοῦ τὴν περιγραφοῦν ὁ εἰδικὸς ἀσχοληθεὶς μὲ τὴν ταραχώδη αὐτὴν περιόδον τής ‘Αγγλικῆς ‘Ιστορίας ἱστορικός Γκινὸς :

Θὰ ἦταν ἡ ὥρα μία : ‘Ο συγκαταστάχτης Χαίκερ ἐχτύπησε τὴν πόρταν τοῦ κελλιῦ τοῦ καταδίκου. ‘Ο ἐπίσκοπος Γιοῦξον πού ἦταν ἐκεῖνην τὴν ὥραν μέσα μαζί μὲ τὸν βασιλεῖα, ἐχλώμισσε, κι’ ἀπὸ τὴ συγγίνησιν του ἐγονάτισε. — Σῆνω, φίλε μου... τοῦ εἶπε ὁ βασιλιῆς, κι’ ἔσπευσε νὰ τὸν βοηθήσῃ ἡ ἴδιος νὰ σηκωθῆ. ‘Ο Χαίκερ ξαναχτύπησε τὴν πόρταν. Τότε ὁ Κάρολος, μὲ μεγάλη ψυχραιμία, ἐπῆγε καὶ τοῦ ἀνοίξε. — Ἐμπρός ! εἶπε ἀπλά. Πάμε... Σὰς ἀκολούθω.

‘Επροχώρησε, ἀνάμεσα ἀπὸ δύο στίχους στρατιωτῶν. Πλήθος κόσμου μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς του, εἶχε κατορθώσει νὰ φθάσῃ ἴσασε κει. Κι’ ὅλο αὐτὸ τὸ πλήθος στεκόταν ἀμίλητο, σιωπηλὸ, ψιθυρίζοντας σιγὰ προσεχῆς γιὰ τὸν βασιλεῖα. ‘Ὡς καὶ αὐτοὶ οἱ στρατιώτες τῆς φρουρᾶς ἐστέκουσαν σιωπηλοί, γεμάτοι σεβασμὸν πρὸς τὴν ἱερότητα τῶν στιγμῶν αὐτῶν, καὶ δὲν ἀπόπερναν κανένα.

Στὸ βάθος τῆς αἰθούσης, ὁ τοίχος εἶχε γκρεμιστεῖ ἀπὸ τὴν προηγυμένη μέρα, καὶ πίσω ἀπὸ τὸ ἀνοιγμα αὐτὸ διακρινόταν καθαρὰ τὸ ἱκρίωμα, σκεπασμένον μ’ ἕνα μακρὸ μαῦρον πανί. Ἐπάνω στὸ ἱκρίωμα ἐστέκουσαν δύο ἄνθρωποι ντυμένοι σὰ ναῦτες καὶ μὲ μάσκες στὸ πρόσωπον.

‘Ο βασιλιῆς προχώρησε, κρατώντας ψηλὰ τὸ κεφάλι, καὶ ὀρχνώντας ἐρευνητικὰ βλέμματα γύρω του, γιὰ νὰ δῆ τὸν λαὸν καὶ νὰ τοῦ μιλήσῃ. ‘Ολη ὁμιος ἡ μικρὴ πλατεία ἦταν γεμάτη ἀπὸ στρατὸ, πού δὲν ἄφινε κανένα νὰ πλησιάσῃ. ‘Ο βασιλιῆς τότε ἐγύρισε πρὸς τὸν Γιοῦξον καὶ τὸν Τόμλινσον. — Μόνο σεῖς μοῦρεῖτε νὰ μᾶκούσετε, εἶπε. ‘Ὡστε ὡς σὰς μόνο θὰ μιλήσω.

Καὶ πρῶγμινι : μὲ μεγάλη ψυχραιμία—πού θὰ μπορούσε νὰ χαρακτηροῦσθῆ σχεδὸν καὶ ὡς ἀπάθεια—ἄρχισε νὰ τοὺς ἀπαγγέλλῃ ἕνα λογιδριον πού εἶχε προετοιμάσει ἀπὸ πριν, καὶ στὸ ὁποῖον προσπαθοῦσε κυρίως νὰποδείξῃ ὅτι ἡ μόνη αἰτία τῆς δυστυχίας τοῦ λαοῦ ἦτο ἡ περιφρόνησις του πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ στέμματος, ὅτι ὁ λαὸς δὲν ἔπρεπε ἐπ’ οὐδενὶ λόγῳ νὰ μετέχη στὴν διακυβέρνησιν τῶν πραγμάτων τῆς χώρας καὶ ὅτι μόνον ὑπὸ αὐτὰς τὰς συνθήκας τὸ βασιλεῖο θὰ ξαναποχτοῦσε τὴν πρωτεύτην του ἡσυχία καὶ γαλήνην. Τῆ ὥρα πού μιλοῦσε, κάποιος ἄγγιξε τὸν πέλεκου τοῦ δημίου. ‘Ο βασιλιῆς ἐγύρισε ἀπότομα καὶ εἶπε :

— Μὴν πειράζετε τὸν πέλεκου... Μπορεῖτε νὰ χαλάσῃ καὶ τότε θὰ μὲ κᾶν νὰ ὑπάρῃ ἀξιωματὸν περιπόστου.

‘Όταν ἐτελείωσε τὸ λογιδριὸν του, κάποιος ξαναπλησίασε τὸν πέλεκου.

— Προῦξτε ! Προῦξτε !, εἶπε ὁ βασιλιῆς κατατρομαγμένος. ‘Άκρα σιωπὴ ἐβασίλευε. ‘Ο Κάρολος ἐφόρσε ἕναν μετωξωτὸ σκούφο.

— Πῆκως σὰς ἐναχλοῦν τὰ μαλλιά μου ; ἐρώτησε τὸν δῆμον.

— Πᾶρακαλῶ τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα νὰ τὰ μαζέψῃ κάτω ἀπὸ τὸν σκούφο, ἀπήντησεν αὐτὸς μὲ μιὰ βαθυὰ ὑπόκλιση.

‘Ο βασιλιῆς ὑπέκουσε βοηθούμενος σ’ αὐτὸ ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπον, στὸν ὁποῖον συγχρόνως εἶπε :

— Ἐχω μὲτῳ ἐμοῦ τὸ Δίκαιον καὶ τὸν Θεὸ.

— Ναι, Μεγαλειότητα, πού ἀπήντησεν ὁ Γιοῦξον. ‘Ενα βῆμα σὰς μένει ἀκόμη νὰ διαβῆτε. Καὶ συλλογισθῆτε πὼς τὸ βῆμα αὐτὸ δὲν σὰς οδηγῆσιν ἀπὸ τῆ γῆ στὸν οὐρανόν...

— Περῶν ἀπὸ ἐνα πρόσκαιρον στέμμα σ’ ἕνα στέμμα ἀθάνατο ! ἀπήντησεν ὁ βασιλιῆς καὶ ἀποτεινόμενος στὸν δῆμον, ἐπρόσθεσε : Τὰ μαλλιά μου δὲν σὰς ἐνοχλοῦν τώρα ;

‘Εβγαλε κατόπιν τὸν μανδῦα του καθὼς καὶ τὸ παράσημο, τὰ ἔδωσε στὸν ἐπίσκοπον, καὶ τότε τοῦ εἶπε τὸ περίφημον :

— Remember ! (Θυμηθῆτε !)

Γιὰ ποιὸν λόγο τοῦ εἶπε τὴ λέξιν αὐτὴν, καὶ τί ἀκριβῶς ἤθελε νὰ τοῦ ὑπομνῆ ἢ δὲν μπόρσε κανένας νὰ μᾶθῃ ποτέ.

‘Ο βασιλιῆς ἐβγαλε τὸ σακκάκι του, ξαναφόρσε τὸν μανδῦα του, καὶ δείχνοντας στὸν δῆμον τὴ βάση τοῦ ἱκρίωματος (τὸ κ ο ὑ τ σ ο υ ρ ο) τοῦ εἶπε :

— Φροντίστε νὰ τὸ στερεώσετε καλά !

— Εἶνε στερεὸ, ἀπήντησεν ὁ δῆμος.

— Θὰ κάμω τώρα μιὰ σύντομη προσευχὴ, ξανάπε ὁ βασιλιῆς, κι’ ὅταν σὰς κάμω σημειῶν μὲ τὸ χεῖρι, τότε...

‘Εγονάτισε, ψιθύρισε μερικὰ λόγια, σήκωσε τὰ μᾶτια πρὸς τὸν οὐρανὸν κ’ ἐποποθέτησε τὸ κεφάλι του πάνω στὴ βάση τοῦ ἱκρίωματος. ‘Ο δῆμος τοῦ ἄγγιξε τότε τὰ μαλλιά, γιὰ νὰ τοποθετήσῃ καλλίτερα κάτω ἀπὸ τὸν σκούφο. ‘Ο βασιλιῆς ὅμως νόμισε πὼς θὰ ἐχτύπησε :

— Περιμεινάτε τὸ σημεῖον, τοῦ εἶπε.

— Περιμένω, Μεγαλειότητα, νὰ εἰδοκμηθῇ ἡ ‘Υμετέρα Μεγαλειότητα, ἀπήντησεν ὁ δῆμος.

Πέρασαν ἔτσι λίγα δευτερόλεπτα. ‘Εξαφνα, ὁ βασιλιῆς ἐτένωσε τὰ χέρια. ‘Ο δῆμος σήκωσε τὸν πέλεκου καὶ τὸν κατέφερε στὸν λαμὸν τοῦ βασιλέως. Μὲ τὸ πρῶτον χτύπημα, τὸ κεφάλι ἔπεσε.

— Ἰδοῦ τὸ κεφάλι ἐνὸς προδότη ! εἶπε ὁ δῆμος δείχνοντας τὸν στόν λαόν.

‘Ενας βαθὺς καὶ παρατεταμένος γογγυλισμὸς ἦταν ἡ ἀπάντησις.

... ‘Όταν τοποθετήσαν τὸ σῶμα μέσα στὴ νεκρικὴ κάσσα, ὁ Κρόμβελλ ζήτησε νὰ τὸ δῆ. Τὸ ἐζήτησε προσεχτικὰ, ἔσχυρε πάνω ἀπὸ τὴν κάσσα, ἐσήκωσε στὰ χέρια του τὸ κεφάλι σὰ γιὰ νὰ πεισθῆ πὼς εἶχε γιὰ καλὸ χωριστεῖ ἀπὸ τὸ σῶμα, καὶ εἶπε :

— Ἰδοῦ ἕνα ἀρτιμελέστατον σῶμα, πού ἦταν προωρισμένον γιὰ μιὰ πολυχρόνιον ζωῆ...

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

‘Ο ποιήμας Γάλλος συγγραφεὺς ΠΡΟΣΠΕΡΟΣ ΜΕΡΙΜΕ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΩΝ Μ. ΑΝΔΡΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΑΥΡΗΛ. ΣΧΟΛΛ

Σὲ κάποιον φίλον του πού ἀνακατεῦταν σὲ ὑποπτες ἐμπορικῆς ἐπιχειροῦσι, ὁ Σχόλλ εἶλεγε μιὰ μέρα :

— Θέλεις νὰ σοῦ ὑποδείξω ἐγὼ μὲ ἐπιχείρησιν ἐπικεροεστατή ; Ἰδοῦ ! Δὲν ἔχεις παρὰ νὰγοράσῃς τίς συνειδήσεις ὄλων τῶν ἀνθρώπων ὅσο ἀξίζουν πραγματικὰ καὶ νὰ τίς μεταπολήσῃς μὲ τὴν τιμὴν πού τοὺς ἀποδίδουν οἱ κάτοχοί τους !

Κάποτε, ἔτυχε νὰ καθίσῃ ἀπέναντι στὸ Σχόλλ μιὰ νεόπλουτη κυρία, φορτωμένη μὲ στολιδία καὶ διαμαντικὰ.

— Πὼς σοῦ φαίνεται ἡ...κομφευσμένη αὐτὴ ;... τὸν ἐρώτησεν ἕνας φίλος του.

— Ἐνα ἐλάττωμα μόνο τῆς : βρισκω, ἀπήντησεν ὁ Σχόλλ : Ὁδῖπρεπε νὰ φορῆ ἄκόμη περισσότερα δαχτυλιδία, γιὰ νὰ... κρυβῇ καλλίτερα τὰ χέρια τῆς !...

‘Ο Σχόλλ διετινεῖτο κάποτε ὅτι καμιά ἀπὸ τίς κυρίες τοῦ κόσμου μὲ τίς ὁπιτες εἶχε συνθεθεῖ δὲν τὸν ἀπάτησε ποτέ.

— Ἐγγώρισα ἔνδεκα τέτοιες γυναῖκες, εἶλεγε, καὶ μοῦ ἦσαν ὄλες πιστές μεχρὸ τοῦ τέλους τῶν σχέσεών μας.

— Θέλεις νὰ κᾶνῃς, τότε, ἕνα μικρὸν πείραμα ; τοῦ εἶπε ἕνας φίλος του. Τὸ ἐρχόμενον χρονογράφημα σου ἀρχιστε το μὲ τὴν ἐξῆς ἀόριστην φράσιν : «Ὅλες ἡ γυναῖκες μᾶς ἀπατοῦν. Ἐγὼ, τοῦλάχιστον μιὰ γυναῖκα ἔτυχε ν’ ἀγαπήσω στὴ ζωῆ μου, κι’ αὐτὴ μὲ ἀπάτησε μ’ ἕναν τετόρο». ‘Ο Σχόλλ, ἀπὸ περιέργεια, ἀκολούθησε τὴν συμβουλήν τοῦ φίλου του.

Τὴν ἐπομένη τῆς ἡμέρας πού εἶχε δημοσιευθεῖ τὸ χρονογράφημα μὲ, ἐλάμβανε... ἔνδεκα γράμματα πού ἀρχίζαν ὄλα ἔτσι :

«Γιατὶ νὰ μοῦ θυμίζῃς τὸ μοναδικὸ σφάλμα τῆς ζωῆς μου ; Αὐτὸ

εἶνε ἀνάγωγον ἐν μέρους σου, γιατί, πίστεψε, πὼς, ἂν γιὰ μιὰ στιγμὴν παρασῶρθῃκα, αὐτὸ δὲ σημαίνει πὼς δὲν σ’ ἀγάπησα εἰλικρινῶς . . .»

Λίαν προσεχῶς στὸ «Μπουκέτο» ΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΙΛΑΘΕΛΙΚΗΝ ΖΩΗΝ ΤΟΥ Κ. ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ